

EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON JA KOGUVÄLISVÖLG 31. detsembril 2006

2006. aasta jooksul kasvasid Eestisse tehtud välisinvesteeringud viiendiku võrra ning ulatusid aasta lõpus 377 miljardi kroonini (vt tabel 1). Neist ligi 60% oli paigutatud finantsvahendusse, väiksemas mahus töötlevasse tööstusse, kinnisvarasse, rentimisse ja äritegevusse ning hulgi- ja jaekaubandusse (vt tabel 2). Valdavalt pärinesid investeeringud Rootsist (44%), Soomest (20%) ning Ühendkuningriigist (8%).

Tabel 1. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon (mln kr)

	31.12.2005	%	31.12.2006	%
VÄLISNÕUDED (VÄLISAKTIVA)				
Otseinvesteeringud välismaal	26 119,2	18,4	42 264,1	23,3
Aktsia- või osakapital ja reinvesteeringud tulu	20 210,4	14,3	33 144,0	18,3
Muu otseinvesteeringukapital	5 908,8	4,2	9 120,1	5,0
Portfelliinvesteeringud	39 180,7	27,7	57 271,8	31,6
Omandiväärtpaberid	13 425,9	9,5	21 226,2	11,7
Võlaväärtpaberid	25 754,8	18,2	36 045,6	19,9
Võlakirjad	15 062,6	10,6	25 902,8	14,3
Rahaturuinstrumendid	10 692,2	7,6	10 142,7	5,6
Tuletisinstrumendid	360,1	0,3	526,3	0,3
Muud investeeringud	50 155,2	35,4	47 947,4	26,5
Kaubanduskrediit	8 996,3	6,4	11 004,9	6,1
Laenud	20 151,1	14,2	21 860,6	12,1
Pikaajalised	5 357,6	3,8	7 589,0	4,2
Lühiajalised	14 793,5	10,4	14 271,6	7,9
Sularaha ja hoiused	20 038,9	14,2	13 942,0	7,7
Muud nõuded	969,0	0,7	1 139,9	0,6
Reservvara	25 773,0	18,2	33 155,2	18,3
VÄLISNÕUDED KOKKU	141 588,1	100,0	181 164,8	100,0
VÄLISKOHUSTUSED (VÄLISPASSIVA)				
Otseinvesteeringud Eestis	168 174,2	54,4	193 860,2	51,4
Aktsia- või osakapital ja reinvesteeringud tulu	154 608,5	50,1	172 571,9	45,8
Muu otseinvesteeringukapital	13 565,7	4,4	21 288,3	5,6
Portfelliinvesteeringud	44 795,6	14,5	46 342,0	12,3
Omandiväärtpaberid	15 805,9	5,1	22 418,8	5,9
Võlaväärtpaberid	28 989,7	9,4	23 923,2	6,3
Võlakirjad	28 512,8	9,2	23 812,5	6,3
Rahaturuinstrumendid	477,0	0,2	110,7	0,0
Tuletisinstrumendid	132,3	0,0	394,3	0,1
Muud investeeringud	95 778,3	31,0	136 258,2	36,2
Kaubanduskrediit	10 590,1	3,4	10 711,1	2,8
Laenud	55 264,4	17,9	73 232,8	19,4
Pikaajalised	42 042,9	13,6	58 843,5	15,6
Lühiajalised	13 221,5	4,3	14 389,2	3,8
Sularaha ja hoiused	28 205,6	9,1	49 286,4	13,1
Muud kohustused	1 718,3	0,6	3 028,0	0,8
VÄLISKOHUSTUSED KOKKU	308 880,4	100,0	376 854,7	100,0
RAHVUSVAHELINE NETOINVESTEERIMISPOSITSIOON	-167 292,3		-195 689,9	
Pikaajaline	-163 468,1		-176 727,1	
Lühiajaline	-3 824,2		-18 962,8	

Tabel 2. Rahvusvaheline investeerimispositsioon tegevusalade ja riikide lõikes (%)

Nõuded			Kohustused		
Tegevusalad					
	31.12.2005	31.12.2006		31.12.2005	31.12.2006
Finantsvahendus	70,9	65,1	Finantsvahendus	56,1	58,6
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	9,3	10,0	Töötlev tööstus	9,4	9,3
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	6,3	8,7	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	10,1	9,1
Hulgi- ja jaekaubandus; remont	5,4	6,4	Hulgi- ja jaekaubandus; remont	6,9	7,3
Töötlev tööstus	3,8	3,9	Veondus, laondus, side	4,5	4,7
Muud	4,3	5,9	Muud	13,0	11,0
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0
Riigid					
Saksamaa	11,0	11,0	Rootsi	42,0	43,7
Läti	9,8	10,5	Soome	19,2	19,8
Leedu	15,7	9,3	Ühendkuningriik	11,1	8,4
Venemaa	7,6	8,1	Saksamaa	3,6	3,0
Ühendkuningriik	6,5	7,7	Ameerika Ühendriigid	3,0	2,3
Ülejäänud riigid	49,4	53,4	Ülejäänud riigid	21,1	22,8
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0

2006. aastal toimunud intensiivne muu kapitali (laenud ja sularaha) sissevool muutis aasta lõpuks ka **Eestisse paigutatud välisinvesteeringute positsiooni** struktuuri: muude investeeringute positsioon kasvas üle 40% ning nende osakaal moodustas aasta lõpus 36% kõigist välisinvesteeringutest. Otseinvesteeringute positsioon suurenes aastaga 15% võrra, moodustades välisinvesteeringutest 51% (2005. aasta lõpus 54%) ehk 194 miljardit krooni. Portfelliinvesteeringute positsiooni tagasihoidliku kasvu tõttu langes nende osakaal väliskohustuste kogumahas. **Eestisse tehtud välismaiste otseinvesteeringute** puhul olid eelistatumad tegevusalad finantsvahendus (40%), kinnisvara, rentimine ja äritegevus (29%) ning veondus, laondus ja side (10%; vt tabel 3). Pisut üle poole otseinvesteeringutest tegid Rootsi ja viiendiku Soome investorid.

Eesti investeeringud välismaale suurenesid aastaga 28% ning olid 181 miljardit krooni. 65% välismaale paigutatud investeeringutest tegid finantsvahenduse investorid; vähemal määral investeerisid välismaale avaliku sektori, kinnisvara, rentimise ja äritegevuse ning hulgi- ja jaekaubanduse investorid. Eesti investorid eelistasid peamiselt Saksamaad, Balti riike, Venemaad ja Ühendkuningriiki.

Võrreldes 2005. aasta lõpu seisuga tõusis 2006. aasta lõpuks välismaale paigutatud investeeringute struktuuris oluliselt otseinvesteeringute ja langes muude investeeringute osakaal. **Välismaale tehtud otseinvesteeringute** positsioon kasvas aastaga üle 60% ning moodustas välisnõuetest 23% (2005. aasta lõpus 18%). Ka portfelliinvesteeringud suurenesid (ligi 50%) ning moodustasid välisnõuetest kolmandiku. Aktiivsemad välismaale otseinvesteeringud olid finantsvahenduse (46%), töötleva tööstuse (14%) ning kinnisvara, rentimise ja äritegevuse (13%) esindajad (vt tabel 3). Eesti investorid eelistasid investeerida eelkõige naaberriikidesse – nii Läti kui ka Leetu paigutati kolmandik otseinvesteeringutest; Venemaale suunati 9%.

Tabel 3. Otseinvesteeringupositsioon tegevusalade ja riikide lõikes (%)

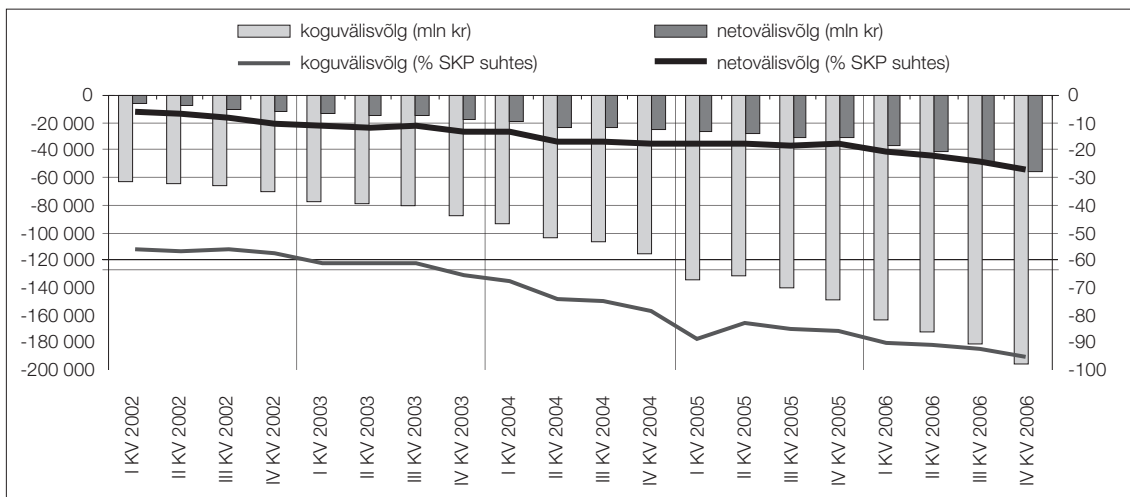
Eestis			Välismaal		
Tegevusalad					
	31.12.2005	31.12.2006		31.12.2005	31.12.2006
Finantsvahendus	45,0	39,7	Finantsvahendus	45,7	45,5
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	22,8	29,1	Töötlev tööstus	13,3	14,0
Veondus, laondus ja side	10,8	9,9	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	15,3	13,2
Hulgi- ja jaekaubandus; remont	7,3	7,8	Hulgi- ja jaekaubandus; remont	7,8	8,0
Kodumajapidamiste tootmine	5,3	4,5	Kodumajapidamiste tootmine	8,7	7,7
Muud	8,8	9,0	Muud	9,2	11,6
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0
Riigid					
Rootsi	53,3	51,4	Läti	29,5	33,3
Soome	20,6	21,2	Leedu	31,1	31,0
Ühendkuningriik	2,1	3,1	Venemaa	14,8	9,4
Holland	3,0	2,7	Küpros	8,9	8,6
Norra	1,8	2,5	Soome	1,9	2,0
Ülejäänud riigid	19,2	19,1	Ülejäänud riigid	13,8	15,7
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0

Väliskohustuste ülekaalu tõttu oli Eesti netoinvesteeringu positsioon 2006. aasta lõpus 196 miljardi krooni ulatuses negatiivne, olles vaid 4% väiksem sisemajanduse koguprodukti (SKP) mahust. Netoinvesteeringu positsioonist 90% moodustas pikaajaline kapital.

Eesti kõigi sektorite võlakohustused kasvasid aastaga ligi kolmandiku võrra ning ulatusid aasta lõpus 196 miljardi kroonini ehk 96%ni SKP suhtes. Koguvälisvõla suurenemist mõjutasid eelkõige muud sektorid ja krediitiasutused, mille võlakohustused kasvasid vastavalt 40% ja 23%. Krediitiasutuste võlad hõlmasid koguvälisvõlast veidi üle poole ning muude sektorite võlad üle neljandiku. Võla iseloomuga välisnõuete ja -kohustuste vahe ehk netovälisvõlg suurenes 80% ja ulatus 55 miljardi kroonini (27% SKP suhtes; vt tabel 4 ja joonis 1). Koguvälisvõlg moodustas

Tabel 4. Eesti välisvõlg (mln kr)

	31.12.2005	%	31.12.2006	%
VÕLAKOHUSTUSED				
I. Valitsemissektor	3 928,2	2,6	4 713,4	2,4
Lühiajalised				
Pikaajalised	3 928,2	2,6	4 713,4	2,4
II. Keskpank	48,4	0,0	445,9	0,2
Lühiajalised	48,4	0,0	445,9	0,2
Pikaajalised				0,0
III. Krediitiasutused	82 529,9	55,5	101 433,6	51,8
Lühiajalised	38 512,5	25,9	47 668,0	24,3
Pikaajalised	44 017,4	29,6	53 765,6	27,4
IV. Muud sektorid	38 261,6	25,7	53 573,5	27,3
Lühiajalised	12 967,5	8,7	19 632,7	10,0
Pikaajalised	25 294,1	17,0	33 940,7	17,3
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	23 986,7	16,1	35 827,0	18,3
KOGUVÄLISVÕLG	148 754,8	100,0	195 993,3	100,0
VÕLANÕUDED				
I. Valitsemissektor	12 995,7	11,0	18 194,1	12,9
Lühiajalised	7 902,4	6,7	4 342,7	3,1
Pikaajalised	5 093,3	4,3	13 851,4	9,8
II. Keskpank	25 735,6	21,8	33 079,8	23,5
Lühiajalised	20 046,9	17,0	24 123,5	17,1
Pikaajalised	5 688,7	4,8	8 956,4	6,4
III. Krediitiasutused	36 254,8	30,7	31 148,9	22,1
Lühiajalised	21 322,0	18,1	22 445,7	16,0
Pikaajalised	14 932,8	12,7	8 703,3	6,2
IV. Muud sektorid	26 637,1	22,6	34 628,2	24,6
Lühiajalised	16 165,8	13,7	22 016,9	15,6
Pikaajalised	10 471,3	8,9	12 611,3	9,0
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	16 329,8	13,8	23 658,8	16,8
VÕLANÕUDED KOKKU	117 952,9	100,0	140 709,9	100,0
NETOVÄLISVÕLG (võlanõuded miinus võlakohustused)				
I. Valitsemissektor	9 067,5		13 480,7	
Lühiajaline	7 902,4		4 342,7	
Pikaajaline	1 165,1		9 138,0	
II. Keskpank	25 687,2		32 634,0	
Lühiajaline	19 998,5		23 677,6	
Pikaajaline	5 688,7		8 956,4	
III. Krediitiasutused	-46 275,1		-70 284,7	
Lühiajaline	-17 190,5		-25 222,4	
Pikaajaline	-29 084,6		-45 062,3	
IV. Muud sektorid	-11 624,5		-18 945,3	
Lühiajaline	3 198,3		2 384,2	
Pikaajaline	-14 822,8		-21 329,5	
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	-7 656,9		-12 168,2	
NETOVÄLISVÕLG KOKKU	-30 801,8		-55 283,5	

Joonis 1. Eesti majanduse kogu- ja netovälisvõlg

52% väliskohustuste mahust. Jättes kõrvale otseinvesteeringuettevõtete grupisisesed võlad, hõlmasid 58% koguvälisvõlast pikaajalised võlakohustused. Võlanõuete puhul oli pikaajaliste võlanõuete osakaal 38%.

* * * * *

Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon ja koguvälisvõlg seisuga 31. märts 2007 avaldatakse Eesti Panga koduleheküljel (<http://www.eestipank.info>) 26. juunil 2007 kell 12.

Avaldamisel või tsiteerimisel palume viidata allikale.

Eesti Panga rahvusvaheliste ja avalike suhete osakond